

حەسەن زیرەک

له روانگەى هونەرمانەند و مۆسیقار و نووسەرانی کوردەوه

له دایکبوون: ۱۳۰۰ / ۱۱ / ۸ (۱۹۲۱ / ۱۱ / ۲۹) بۆکان

کوچی دوایی: ۱۹۷۲ / ۶ / ۲۶ (۱۳۵۱ / ۴ / ۵) بۆکان

کۆکردنەوهی سەرچاوه سەبارەت بە ژبانی حەسەن زیرەک کاریکی نەستەم نییە. خۆی و کەس و کار و دۆست و هاوکار و هاوقەتاری سەبارەت بە ۵۱ سال ژبانی پر خیروبیری بۆ هونەری مۆسیقای کوردی له رۆژەلآت و باشووری کوردستان، گەلێکیان قسە کردووه و نووسبووه و له گەلێک سەرچاوهدا له ناواری و دەریەدەری و کۆیرەو دەریەکانی ژبانی دواون بەلام هەرکەس بەنی خۆی رستوووه و نەوهی پینی خۆش بووه گوتووێتی، بۆ نمونە نووسیویانە سەرچەم ۳۶ ژنی هیناوه له کاتیکدا تەنیا ناوی دوو کەسیان لێرهو لهوئ راگەیننراوه!

نەو لایەنە گرنگەى که هیچ کاری لەسەر نەکراوه یا بە ناماژە کردنیکی ساکار براوتەوه، لایەنە هونەرپێکەیهتی. کەیفییەتی دەنگی، دەزگا و مەقاماتیک که تێیاندا گۆرانی گوتوو، جەشنایهتی گۆرانییەکان، رەسەنایەتی کارەکانی، شوین هەلگرتن و شوین دانانی لەسەر هونەرمانەندانتر، و بەگشتی، لایەنی مۆسیقای کارەکانی.

من هەوالم داوه لێره و لهوئ بۆچوونی پسیقورانی مۆسیقا و شارەزایان لەمەر کارەکانی حەسەن زیرەک گەردوکۆ بکەم. بەداخەوه جگە له بابەتی وورده و بەربلاو هیچم نەبینیوه. تاقە کاری جیددی نەگەر کرابیت و اهەیه نەو یادکردنەوهیه بیت که له سالی ۱۹۹۶ دا به هیممەتی شانۆی کۆچەر و کاک نیبراهیم فەرشى سەبارەت بە ژبان و ناسەوارەکانی حەسەن زیرەک له کۆلنی ئالمانيا بەریوهچوو. بەشیک له ووتارەکان له کتیبی "حەسەن زیرەک هونەرمانەندی نەتەوهیهکی بێدەست" نووسینی کاک نیبرایم داهاوون. لهویدا کۆمەلێک بابەت له سەر لایەنەکانی هونەری زیرەک ناراسته کراون:

<http://www.bokan.de/laperekan/nuseran/Braym/Zirek.pdf>

بەداخەوه سەبارەت بە ژبانی حەسەن زیرەک هەندیک شتی ناراست و نارەوا دەگوتريت که نەو هەلەویەلە و چەواشەکاریانە بۆ خەلکانی خویندەوار و دەست بەقەلەم گەلێک نابەجێ دەنوینیت. بروانە نەو یادداشت (کامنت) هی واک نیبراهیم فەرشى له کۆتایی ووتارەکەى دوکتۆر گوئمراد مورادیدا نووسیویەتی. بە گۆیرەى کاک نیبراهیم، حەسەن زیرەک ۷ ژنی هیناوه نەک ۳۶، له بانە قاوهخانەى هەبووه نەک له بۆکان، ریکەوتی راگەیننراو بۆ کۆچی دوایی کردنی هەلەیه و ۱۹۷۲ / ۶ / ۲۶ ه، مەسەلەى دەرکرانی له رادیۆش وا نەبووه!

هەرچۆنیک بیت، نەوه نیوه و نەوه هەندیک قیدیۆی سەبارەت بە حەسەن زیرەک. هیوادارم له داهاوودا بابەتی زیاتر سەبارەت بەو هونەرمانەندە ئەفسانەپێیهی گەلەکەمان گەردوکۆ بکەم:

۱. میدیا زەندی (بەرنامەى "شانشین" ی بارزان شاسوار)¹:

<http://www.youtube.com/watch?v=Zg8Xki0JUJU>

¹ نەو سەرەتاییهی واک سەبارەت بە ژبانی حەسەن زیرەک له بەرنامەکەدا دەخوینرێتەوه، نووسینی کاک نیبرایم فەرشىیە

<http://www.youtube.com/watch?v=ed7RQ5vvoCA&feature=related>

۲. موجتہبا میرزادہ

http://www.youtube.com/watch?v=csBGV_dtS_k&feature=related

۳. سہید محممدی سہفایی، عزیز شاروخ، قودرہت نہخہوی، توفیق شیخی، قالہ مہرہ.

http://www.youtube.com/watch?v=aWVBI_kUjrM&feature=related

۴. ؟؟، حسہن زیرہک خوی، حسین زیرہک /بہشیک لہ فستیوالی یادی 75 سالہی یادی زیرہک، کہ لہ سالی 1996 دا کاک نییراھیم فہرشی و ناوہندی شانوی کوچر لہ کولن - نالمان بہ بہشداری دلشاد سہعید، شوان پسرور، قادر دیلان بہرنیوہیان برد و دواتر لہ بہرنامہی "شانشین" ی منید تی فی دا بلاو کرایہوہ بہلام ناوی ناوہندی کوچر نہبر/].

http://www.youtube.com/watch?v=aWVBI_kUjrM&feature=related

- نہوہش ہمان ژینامہی حسہن زیرہک، کہ بہ شیوہزاری کرمانجی ژووروو لہ منید تی فییہوہ بلاو کرایہوہ. بہشی ۱ و ۲

<http://www.youtube.com/watch?v=8a7Lslv1hd4&feature=related>

<http://www.youtube.com/watch?v=4WcUyZFEh44&feature=related>

۵. نہم فیڈیویہ، ۱۲ سال پاش کوچی دوایی ہونہرمہند لہ نیران (؟) تومار کراوہ:

<http://www.youtube.com/watch?v=D-8m4tS2mdw&feature=related>

۶. سلیمان لاجانی

<http://www.youtube.com/watch?v=DeMgFUuTHMw&feature=related>

<http://www.youtube.com/watch?v=VhhdDnmgBeg&feature=related>

۷. علی خہندان، رہسوول نادی، حوسہین خوش کہمان (زی زئی)، تہقی زادہ

<http://www.youtube.com/watch?v=GZ14pHHHqHE&feature=related>

۸. مستق دادار

<http://www.youtube.com/watch?v=GiZZ55Ifckw&feature=related>

<http://www.youtube.com/watch?v=vEiMUCow7so&feature=related>

<http://www.youtube.com/watch?v=rRGsDL3X-Aw&feature=related>

۹. دوکتور گوئمرد مورادی، شههرام نازری، موجتهبا میرزاده، بیژهن کامکار

<http://www.giareng.com/modules.php?name=News&file=article&sid=4835>

۹. شوکروئلای بابان، ناسر رهوشهن، عهینه‌دین، و.....، گۆرانی حهسه‌ن زیرهک وشیر خونندهوه و یاد کردنهوهی (رادیق سنه؟) - لای کهم یهک له پروگرامه‌کان سائیک پاش کۆچی دوایی حهسه‌ن زیرهک تو مار کراوه:

<http://www.youtube.com/watch?v=PEh4l8wTlWA&feature=related>

<http://www.youtube.com/watch?v=PEh4l8wTlWA&feature=related>

<http://www.youtube.com/watch?v=mKL-slVMx6w&feature=related>

<http://www.youtube.com/watch?v=5jdnJi2IJCA&feature=related>

<http://www.youtube.com/watch?v=CJANM0BzMNA&feature=related>

<http://www.youtube.com/watch?v=agpJk2fjRLg&feature=related>

<http://www.youtube.com/watch?v=M4W8rpd0mtQ&feature=related>

<http://www.youtube.com/watch?v=0Fx5a0vmZQU&feature=related>

<http://www.youtube.com/watch?v=8IcCm63G3YY&feature=related>

<http://www.youtube.com/watch?v=8IcCm63G3YY&feature=related>

<http://www.youtube.com/watch?v=exWmidmxwys&feature=related>

<http://www.youtube.com/watch?v=7YfwbXEysBY&feature=related>

<http://www.youtube.com/watch?v=vLUsUYbRxOM&feature=related>

<http://www.youtube.com/watch?v=urZ-XiGFqeI&feature=related>

